

Květní lůžko

Květní lůžko (torus) vzniká rozšířením vzrostného vrcholu stonku. Z květního lůžka vyrůstají jednotlivé květní části. Bývá nejčastěji ploché, řidčeji vyklenuté (kónické), které je pravděpodobně fylogeneticky nejpůvodnější, nebo miskovitě prohloubené. U dubu (*Quercus*) a buku (*Fagus*) vytváří prohloubené květní lůžko pod samičím květem **kupulu (číška, cupula)** v níž sedí žalud (= nažka). U jabloní (*Malus*) nebo růží (*Rosa*) se prohloubené květní lůžko podílí na stavbě **receptakula (češule, receptaculum, hypanthium)**. Někdy bývá rozlišováno receptaculum a hypanthium tak, že na stavbě receptakula se podílí pouze květní lůžko, zatímco na stavbě hypanthia se podílí květní lůžko a spodní části květních obalů a tyčinek. Takto vzniklý pohárkovitý útvar obaluje buď zčásti nebo úplně plod (popř. plody). Receptaculum někdy přirůstá ke stěnám semeníku, např. u malvice. U růží je souplodí nažek (vzniklých z apokarpického gynecea) ukryto v šípku (= hypanthiu).

Květní lůžko může být duté, např. u heřmánku (*Matricaria*). Může být protažené, např. androgynofor u mučenek (*Passiflora*) nesoucí tyčinky a pestík oddáleně od květních obalů. Na květním lůžku se mohou vytvářet hrbolkovitá nektária, např. u brukvovitých (*Brassicaceae*).

V květním lůžku se mění uspořádání vodivých pletiv vstupujících ze stonku (květní stopky) do jednotlivých částí květu. Uspořádání cévních svazků v květním lůžku je často ataktostélické

Nektária

Florální (nuptiální) nektária se nejčastěji nacházejí v květech entomogamních rostlin (opylovaných hmyzem).

Z histologického hlediska mohou být florální nektária **mezofylární** (tvořena žlaznatými buňkami mezofylu květního lůžka), např. v květech rybízu (*Ribes*), **epiteliální** (tvořena palisádovými epidermálními, popř. i subepidermálními buňkami bohatými na cytoplazmu, s velkým jádrem), např. nektária květního lůžka u brukvovitých (*Brassicaceae*), nektária na stěnách semeníku blatouchu (*Caltha*), na korunních lístcích pryskyřníku (*Ranunculus*) a **trichomová** (tvořena vícebuněčnými žlaznatými trichomy), např. nektária na svrchní straně kališních lístků slézovitých (*Malvaceae*).

Florální nektária mohou být na všech květních částech - na květním lůžku, např. u brukvovitých (*Brassicaceae*), u hluchavkovitých (*Lamiaceae*), brutnákovitých (*Boraginaceae*) a bobovitých (*Fabaceae*) vytvářejí nektária podsemeníkové valy. U pryskyřníků (*Ranunculus*) jsou nektárie jamky na bázi korunních lístků, u tolije bahenní (*Parnassia palustris*) vznikají nektária přeměnou tyčinek, u zástupců miříkovitých (*Apiaceae*) jsou nektária na rozšířeném stylopodiu (= rozšířené bázi čnělky). U violek (*Viola*) vytváří korunní lístek ostruhu, v níž jsou uloženy dvě nektária. U některých jednoděložných rostlin se nacházejí v přehrádkách semeníků (= v místě srůstu plodolistů) septální nektária, např. u kokoříků (*Polygonatum*).

Prostřednictvím nektárií mohou do rostliny pronikat hyfy patogenních hub.